

Obsah

Část I. ZÁKLADY ÚČETNICTVÍ

1 VÝZNAM A FUNKCE ÚČETNICTVÍ	3
2 MAJETEK PODNIKU	7
2.1 Založení podniku	8
2.2 Klasifikace aktiv	8
2.3 Klasifikace zdrojů (pasív v širším smyslu)	10
2.3.1 Vlastní zdroje	11
2.3.2 Cizí zdroje	12
2.4 Základní struktura rozvahy	14
2.5 Vliv hospodářských operací na rozvahu	16
3 NÁKLADY, VÝNOSY, ZISK, ZTRÁTA	21
3.1 Změna základního jmění	21
3.2 Osamostatnění nákladů a výnosů	23
4 METODICKÉ PRVKY ÚČETNICTVÍ	25
4.1 Účet, účetní knihy, účetní zápisy	25
4.1.1 Účet	25
4.1.2 Účetní knihy	31
4.1.3 Účetní zápisy	35
4.2 Princip dokumentace	36
4.3 Vnitřní kontrolní systém účetnictví	39
4.3.1 Předvaha	40
4.3.2 Ověření kontrolních vazeb v procesu zpracování účetnictví	41
4.3.3 Inventarizace	44
5 OCEŇOVÁNÍ MAJETKU	49
5.1 Základní způsoby oceňování	49
5.1.1 Oceňování v historických cenách	49
5.1.2 Modifikace principu historické ceny	51
5.1.3 Oceňování v reprodukčních cenách	51
5.1.4 Princip nižší ceny	51
5.1.5 Užití předem stanovených cen	52
5.2 Oceňování majetku dle zákona	52
5.3 Tiché rezervy	54

6 KOLOBĚH MAJETKU	57
6.1 Základní typy účtů	57
6.2 Evidence koloběhu	59
6.2.1 Výrobní podnik	59
6.2.2 Obchodní podnik	60
6.3 Jednookruhové účetnictví	63
6.4 Dvouokruhové účetnictví	64
6.4.1 Finanční (základní) účetnictví	65
6.4.2 Vnitropodnikové účetnictví	70

Část II.
ÚČETNICTVÍ A OKOLNÍ PROSTŘEDÍ

7 HARMONIZACE ÚČETNICTVÍ	75
7.1 Harmonizace v rámci Evropské unie	75
7.2 Mezinárodní účetní standardy	77
7.3 Obecně uznávané účetní zásady	81
8 NOVÁ DAŇOVÁ SOUSTAVA	85
8.1 Nepřímé daně	87
8.1.1 Daň z přidané hodnoty	87
8.1.2 Spotřební daně	91
8.2 Přímé daně	92
8.2.1 Daň z příjmů	92
8.2.2 Ostatní přímé daně	93
9 FINANČNÍ TRH	95
9.1 Cenné papíry kapitálového trhu	98
9.1.1 Úvěrové cenné papíry	98
9.1.2 Majetkové cenné papíry	99
9.2 Cenné papíry peněžního trhu	100
10 KONCEPT NOVÉHO ÚČETNICTVÍ	103
10.1 Cíle reformy	103
10.2 Právní základ reformy	104
10.3 Konstrukce účtové osnovy	106

Část III.
NOVÁ ÚČETNÍ SOUSTAVA

11 NÁKLADY A VÝNOSY	111
11.1 Obecná charakteristika	111
11.2 Základní charakteristika nákladů	113
11.3 Základní charakteristika výnosů	115
11.4 Časové rozlišování	118
11.5 Tvorba a čerpání rezerv	124
11.6 Kurzové rozdíly	125
11.7 Tvorba a zúčtování opravných položek	129
11.8 Zajištění věcné srovnatelnosti	132
11.9 Daň z příjmů	133
11.10 Převodové účty	134
12 INVESTIČNÍ MAJETEK	135
12.1 Vymezení investičního majetku	135
12.2 Oceňování investičního majetku	139
12.3 Pořizování investičního majetku	142
12.4 Odpisování investičního majetku	146
12.4.1 Daňové odpisy	146
12.4.2 Účetní odpisy	150
12.5 Vyřazování investičního majetku	151
12.6 Analytická evidence	153
13 ZÁSOBY	155
13.1 Vymezení zásob	155
13.2 Oceňování zásob	156
13.3 Účtování o zásobách	163
13.4 Daň z přidané hodnoty při nákupu zásob	163
13.5 Inventarizační rozdíly	167
13.6 Analytická evidence	167
14 FINANČNÍ ÚČTY	169
14.1 Bankovní účty	170
14.2 Platební styk	171
14.3 Běžné bankovní a eskontní úvěry	173
14.4 Krátkodobé finanční výpomoci	174
14.5 Krátkodobý finanční majetek	174
14.6 Oceňování, inventarizace, analytická evidence	181

OBSAH

---

20 ANALÝZA ÚČETNÍCH VÝKAZŮ	259
20.1 Úloha rozborů účetních výkazů	259
20.2 Techniky analýzy účetních výkazů	262
20.3 Význam dat pro ekonomické rozbory	266
20.4 Potřeba netradičních metod	268
20.5 Příklady	270
20.5.1 Výběr dat pro ukázky	270
20.5.2 Bodové odhady	271
20.5.3 Grafická prezentace výsledků	275
20.6 Dialogová analýza	279
21 PŘÍLOHA	291
21.1 ÚČTOVÁ OSNOVA PRO PODNIKATELE	291
Účtová třída 0 – Investiční majetek	291
Účtová třída 1 – Zásoby	293
Účtová třída 2 – Finanční účty	293
Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy	294
Účtová třída 4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky	296
Účtová třída 5 – Náklady	297
Účtová třída 6 – Výnosy	299
Účtová třída 7 – Závěrkové a podrozvahové účty	301
Účtová třída 8 a 9 – Vnitropodnikové účetnictví	301

DODATEK

Rozvaha v plném rozsahu

Výkaz zisků a ztrát v plném rozsahu

Rozvaha ve zkráceném rozsahu

Výkaz zisků a ztrát ve zkráceném rozsahu

Obsah přílohy tvořící součást účetní závěrky podnikatelů

Formulář pro zveřejňování údajů z účetní závěrky v Obchodním
věstníku